

NACIONALINIO ORO TARŠOS MAŽINIMO PLANO TIKSLŲ, UŽDAVINIŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Tikslai, uždaviniai	Priemonės pavadinimas	Trumpas priemonės aprašymas	Priemonės rūšis (1 pastaba)	Priemonės tikslas (2 pastaba)	Pagrindinis ir kai kuriais atvejais papildomas paveiktas sektorius (-iai) (3 pastaba)	Atsakingi subjektai		Įgyvendinimo laikotarpis, metai		Finansinė projekcija, tūkst. eurų (4 pastaba)
							Tipas	Pavadinimas	Pradžia	Pabaiga	
1.	Pirmasis tikslas – sumažinti taršą sieros dioksidu (toliau – SO ₂), azoto oksidais (toliau – NO _x), amoniaku (toliau – NH ₃), smulkiosiomis kietosiomis dalelėmis (toliau – KD _{2,5}) ir nemetaniniais lakiaisiais organiniais junginiais (toliau – NMLOJ), didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų										
2.	Uždavinys: Sumažinti taršą SO ₂ , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui energetikos (naftos perdirbimo) ir pramonės sektoriuose										
3.		1 priemonė. SO ₂ sumažinimui skirtų gamybos modernizavimo priemonių įgyvendinimas naftos perdirbimo pramonėje	Geriausius prieinamus gamybos būdus (toliau – GPGB) atitinkančios SO ₂ išmetimų mažinimo technologijos įdiegimas ir taikymas	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai	Ūkio subjektai	Ūkio subjektai	2028	2028	-
4.		2 priemonė. Išankstinis eksploatuojamų vidutinių (1–50 MW) kurą deginančių įrenginių modernizavimas ar keitimas	Finansinės paskatos (dalies išlaidų kompensavimas) eksploatuojamų vidutinių kurą deginančių įrenginių modernizavimui išmetimams į aplinkos orą sumažinti iki 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/2193 dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš vidutinio dydžio kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo, nurodytų ribinių verčių anksčiau, nei pagal šią direktyvą privaloma, ar keitimui	Ekonominė	Taršos mažinimo technologijų diegimas, prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Pramonės procesai, energijos vartojimas	Valstybės institucija	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	2020	2026	4 023,2355 (4.1.1 pastaba)
5.		3 priemonė. Naujų ar pakeistų Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktų (įskaitant GPGB), reglamentuojančių išmetamųjų teršalų ribines vertes, įgyvendinimas	Išmetamųjų teršalų griežtesnių ribinių verčių taikymas: - kurą deginantiems įrenginiams nuo 2025 sausio 1 d. ir nuo 2030 m. sausio 1 d. pagal Direktyvą (ES) 2015/2193; - kurą deginantiems įrenginiams, kuriems suteiktos išimties, taikymas nuo 2020 m. liepos 1 d., 2023 m. sausio 1 d. ir nuo 2024 m. sausio 1 d. pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES dėl pramoninių teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (nauja redakcija); - naujiems kietojo kuro katilams nuo 2020 m. sausio 1 d. pagal 2015 m. balandžio 28 d. Komisijos reglamentą (ES) 2015/1189, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi kietojo kuro katilų ekologinio projektavimo reikalavimai; - naujiems kietojo kuro šildytuvams nuo 2022 m. sausio 1 d. pagal 2015	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Taršos mažinimo technologijų diegimas, prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Pramonės procesai, energijos vartojimas	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija	2022	2029	-

			m. balandžio 24 d. Komisijos reglamentą (ES) 2015/1185, kuriuo įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB nustatomi kietojo kuro vietinių patalpų šildytuvų ekologinio projektavimo reikalavimai; - įrenginiams, kuriems taikomos naujos GPGB išvados									
6.		4 priemonė. Mažų kurą deginančių įrenginių išmetamųjų teršalų ribinių verčių suderinimas su ekologinio projektavimo reikalavimais	Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244 „Dėl Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 patvirtinimo“, pakeitimas, siekiant suderinti mažiems kurą deginantiems įrenginiams (nuo 0,12 MW iki 1 MW) taikomas išmetamųjų teršalų ribines vertes su nustatytais Reglamente (ES) 2015/1189	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Taršos mažinimo technologijų diegimas, prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Pramonės procesai, energijos vartojimas	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija	2023	2024	-	
7.		5 priemonė. Kietąjį kurą deginančių įrenginių ir kietojo kuro kokybės rinkos priežiūros stiprinimas	Reguliarių planinių patikrinimų organizavimas siekiant užtikrinti rinkai tiekiamų kietojo kuro katilų ir šildytuvų atitiktį ekologinio projektavimo reikalavimams, nustatytiems Reglamente (ES) 2015/1189, Reglamente (ES) 2015/1185 ir Lietuvos Respublikoje parduodamo kietojo biokuro kokybės reikalavimų atitiktį Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 1-310, patvirtintiems Kietojo biokuro kokybės reikalavimams	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Taršos mažinimo technologijų diegimas, prietaisų energijos vartojimo efektyvumo didinimas	Pramonės procesai, energijos vartojimas, namų ūkis	Valstybės institucija	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija	2023	2029	-	
8.		Uždavinį įgyvendinti padeda Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano 2021-2030 m. (toliau – NEKSVP) priemonės: EE2-E. Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas), EE3-E. Viešųjų pastatų (centrinės valdžios, savivaldybių) atnaujinimas, EE2-P. Daugiabučių pastatų atnaujinimas (modernizavimas), EE3-P. Viešųjų pastatų (centrinės valdžios, savivaldybių) atnaujinimas, EE10-P. Fizinį asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamųjų namų atnaujinimas (modernizavimas)										
9.	Uždavinys: sumažinti taršą NO _x , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui transporto sektoriuje											
10.		6 priemonė. Mažiau taršių kelių transporto priemonių įsigijimą ir registravimą skatinantis teisinis reglamentavimas	Transporto priemonių registracijos mokesčiu riboti taršių kelių transporto priemonių registravimą: – atlikti vertinimą (Lietuvoje registruotų M1, N1 klasių transporto priemonių parko sudėties, privalomosios techninės apžiūros duomenų ir kitos susijusios aktualios informacijos ir duomenų analizę (pagrįstas prielaidas) siekiant peržiūrėti Lietuvos Respublikos motorinių transporto priemonių registracijos mokesčio įstatymą (toliau – įstatymas) ir reikšmingai sumažinti taršių (Euro 4 ir žemesnių emisijos klasių) kelių transporto priemonių įsigijimo patrauklumą); – atlikti įstatymo pakeitimus	Reguliavimo	Perėjimas prie mažiau taršių transporto priemonių	transporto	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, valstybės įmonė „Regitra“	2024	2025	-	
									2025	2025		

11.		7 priemonė. Augalų juostų kūrimas	Augalų sodinimas šalia didžiausių taršos šaltinių miestuose (stacionarių taršos šaltinių, intensyvaus eismo vietų ir pan.) siekiant sumažinti teršalų sklaidimą	Pasekmių poveikio mažinimas	Neigiamo poveikio sveikatai mažinimas	Namų ūkio	Valstybės institucija	Savivaldybės	2019	2029	-
12.		8 priemonė. Transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemos taikymas	Siekiant mažinti techniškai netvarkingų transporto priemonių naudojimą, išbandyti ir įdiegti kilnojama transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemą: - naudojant kilnojama įrangą nuotoliniu būdu matuoti kelyje transporto priemonių išmetamus teršalus (edukacinio ir (ar) informacinio pobūdžio bandomasis projektas); - atlikus analitinį vertinimą priimti sprendimą dėl nuotolinės stebėsenos sistemos taikymo; - įdiegti transporto priemonių išmetamų teršalų nuotolinės stebėsenos sistemą ir (ar) sustiprinti kelių transporto priemonių techninę kontrolę keliuose	Tyrimai, reguliavimo, taršos iš taršos šaltinių kontrolė	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, taršos mažinimo technologijų diegimas transporto priemonėse	Transportas	Valstybės institucija, savivaldybės institucija	Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija ir jos reguliavimo srities įstaigos ir bendrovės, savivaldybės	2021	2023	-
									2024	2025	75 (4.1.3 pastaba)
									2025	2029	4 000 (4.1.3 pastaba)
13.		9 priemonė. Pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą itin teršiančias transporto priemones sistemos sukūrimas	Siekiant mažinti techniškai netvarkingų transporto priemonių naudojimą, sukurti galimybę pranešti apie kelyje pastebėtą vizualiai matomą transporto priemonių dūmingumą: - vykdyti edukacinio ir (ar) informacinio pobūdžio pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą daugiau teršiančias transporto priemones sistemos bandomąjį projektą ir priimti sprendimą dėl pranešimo sistemos taikymo; - įgyvendinti pranešimo apie kelyje eksploatuojamas aplinkos orą itin teršiančias transporto priemones sistemą	Tyrimai, reguliavimo, taršos iš taršos šaltinių kontrolė	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, taršos mažinimo technologijų diegimas transporto priemonėse	Transporto	Valstybės institucija, savivaldybės institucija	Aplinkos ministerija, Susisiekimo ministerija ir jos reguliavimo srities įstaigos ir bendrovės, savivaldybės	2026	2027	20 (5 pastaba)
									2027	2029	20 (5 pastaba)
14.		10 priemonė. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 26 d. nutarimo Nr. 634 „Dėl Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, grąžinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių patvirtinimo“ pakeitimas	Nustatyti, kad 20 metų ir senesnės kaip 20 metų konfiskuotos transporto priemonės, būtų pripažįstamos atliekomis ir utilizuojamos	Reguliavimas	Transportas: paklausos valdymas / mažinimas; sąmoningesnis vartotojų elgesys; kiti transporto srities tikslai.	Transporto	Valstybės institucija	Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerija	2024	2030	-
15.		11 priemonė. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų pakeitimas	Griežtesnių oro kokybės (KD _{2,5} , KD ₁₀ , NO ₂ , SO ₂ , sunkieji metalai) normų nuo 2030 m. nustatymas įgyvendinant numatomos 2024 m. patvirtinti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje (nauja redakcija) nuostatas	Reguliavimas	Oro taršos mažinimo technologijų diegimas; paklausos valdymas ir (ar) mažinimas; sąmoningesnis vartotojų elgesys	Visi sektoriai	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija	2025	2026	-

16.		<p>Uždavinį įgyvendinti padeda NEKSVP priemonės: T1-E. Elektromobilių įsigijimo skatinimas, T2-E. Alternatyviųjų degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas, T3-E. Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas, T5-E. Mažiau taršių judumo priemonių skatinimas, T6-E. Automobilių registracijos mokestis, T8-E. Elektroninės rinkliavos krovinių vežimo srityje, , T9-E. Eismo spūsčių mažinimas, T10-E. Visuomenės informavimas, T11-E. Transporto priemonių atnaujinimas, taikant žaliuosius pirkimus, T12-E. Mažos taršos zonų nustatymas miestuose, T13-E. Elektromobilių įkrovimo infrastruktūra, T14-E. Ekologiškas vairavimas, T15-E. Darnaus judumo priemonių įgyvendinimas, T18-E. Dviračių transporto infrastruktūros plėtra, T23-E. Darnaus judumo skatinimas, T26-E. Tvarios oro uostų infrastruktūros plėtra, T28-E. ATLPS2 paketo įgyvendinimas, T30-E. Alternatyvaus kuro naudojimas Klaipėdos uoste, T31-E. Elektros tiekimo jūrų uoste plėtra, T32-E. Tvarios vidaus laivybos skatinimas, AEI15-E. Žaliojo vandenilio gamybos plėtra, P13-E. Vandenilio gamyba ir panaudojimas, A5-E. Trumpųjų tiekimo grandinių skatinimas, A14-E. Iškastinio kuro naudojimo mažinimas, T1-P. Elektromobilių įsigijimo skatinimas, T2-P. Alternatyviųjų degalų infrastruktūros ir TP plėtros skatinimas, T3-P. Geležinkelio ir riedmenų elektrifikavimas, T4-P. Intermodalinių vežimų skatinimas, T22-P. Dviračių ir motorinių dviračių įsigijimo skatinimas, T23-P. Darnaus judumo skatinimas, T24-P. Tvarios vidaus laivybos skatinimas, T25-P. Elektros tiekimo jūrų uoste plėtra, T26-P. Tvarios oro uostų infrastruktūros plėtra, VR13-P. Įtvirtinti nuostatas, susijusias su vandenilio rinkos ir infrastruktūros vystymu Lietuvos teisinėje bazėje, A13-P. AD varoma technika</p>									
17.	Uždavinys: Sumažinti taršą NMLOJ, didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui naftos perdirbimo, naftos produktų saugojimo ir paskirstymo sektoriuje, namų ūkiuose ir pramonėje										
18.	12 priemonė. NMLOJ išmetimo mažinimo sistemos ir (ar) metodų tobulinimas	Finansinės paskatos (dalies išlaidų kompensavimas) ūkio subjektams išmetamo NMLOJ kiekio mažinimo priemonėms taikyti	Ekonominė	Geresnė pramonės procesų metu neorganizuotai išmetamų teršalų kontrolė, taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija	2019	2026	5 023,55 (4.1.1 pastaba)	
19.	13 priemonė Taršai NMLOJ sumažinti gamybos modernizavimo priemonių įgyvendinimas naftos perdirbimo pramonėje	GPGB atitinkančios NMLOJ išmetimų mažinimo technologijos įdiegimas ir taikymas	Taršos ir taršos šaltinių mažinimas	Taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai	Ūkio subjektai	Ūkio subjektai	2022	2030	-	
20.	14 priemonė. Išplėsti veiklos rūšių, patenkančių į Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių taikymo sritį, sąrašą	Kelių transporto priemonių arba jų dalių padengimo danga, atliekamo kaip transporto priemonės remonto, konservavimo arba apdailos darbų dalis ne jų gamybos įrenginiuose, veiklą įtraukti į Lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gruodžio 5	Reguliavimas	Oro taršos mažinimo technologijų diegimas	Transporto, pramonės	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija	2027	2027	-	

			d. įsakymo Nr. 620 „Dėl Lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius tam tikrų veiklos rūšių įrenginiuose, išmetimo ribojimo ir įrenginių registravimo taisyklių patvirtinimo“, taikymo sritį								
21.	Uždavinys: Sumažinti taršą NH ₃ , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui žemės ūkio sektoriuje										
22.		15 priemonė. Neorganinių (azoto) trąšų naudojimo reglamentavimas	Peržiūrėti ir pakeisti tręšiamųjų produktų naudojimo reikalavimus nustatant maksimalias tręšimo normas	Reguliacinė	Tręšimo normų optimizavimas	Žemės ūkio	Valstybės institucija	Žemės ūkio ministerija	2021	2026	-
23.		16 priemonė. Palankių aplinkai ūkininkavimo metodų rėmimas	Finansinės paskatos biodujų gamybai iš gyvulių, paukščių mėšlo bei kitų biologiškai skaidžių atliekų, degazuotojo substrato, tinkančio tręšti, taip mažinant neorganinių trąšų poreikį, gamybai	Ekonominė	Žemės ūkio veiklos optimizavimas, oro taršos mažinimo technologijų diegimas	Žemės ūkio	Valstybės institucija	Žemės ūkio ministerija	2021	2029	12 000 (4.3 pastaba)
24.		17 priemonė. Mėšlo ir nuotekų tvarkymo statinių projektavimo ir eksploatavimo techninių ir technologinių sprendimų peržiūra ir atnaujinimas	Atnaujinti ir papildyti pažangiausias techniniais, technologiniais ir aplinkosauginiais sprendimais, leidžiančiais sumažinti oro taršą amoniaku, ūkinėje veikloje susidarantius kvapus, Mėšlo ir nuotekų tvarkymo statinių projektavimo taisykles ŽŪ TPT 03:2010, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 3D-472 „Dėl Mėšlo ir nuotekų tvarkymo statinių technologinio projektavimo taisyklių ŽŪ TPT 03:2010 patvirtinimo“	Reguliavimas	Oro taršos ir kvapų mažinimo technologijų diegimas gyvulininkystės ūkiuose	Žemės ūkio	Valstybės institucija	Žemės ūkio ministerija	2024	2026	-
25.		18 priemonė. Žemės ūkio subjektų informuotumo ir kompetencijų apie subalansuotą tręšimą didinimas	Mažinti tręšiamųjų produktų naudojimą žemės ūkio veikloje organizuojant mokymus / seminarus, kaip subalansuotai tręšti užtikrinant augalų poreikius ir palaikant dirvožemio derlingumą	Švietimas	Tręšiamųjų produktų naudojimo mažinimas taikant subalansuotą tręšimą	Žemės ūkio	Valstybės institucija	Žemės ūkio ministerija	2025	2027	-
26.		Uždavinį įgyvendinti padeda NEKSVP priemonės: A1-E. Klimatui palanki gyvulininkystė (mėšlo tvarkymas), A4-E. Ekstensyvi pievų priežiūra, A6-E. Baltyminių augalų plėtra, A7-E. Neariamųjų technologijų plėtra, A9-E. Ekologinio ūkininkavimo skatinimas, A11-E. Gamtai palankus sodų ir uogynų tvarkymas, A12-E. Tausojanti sodininkystė ir daržininkystė, A13-E. AD varoma technika, A15-E. Technologinių kortelių peržiūra, A17-E. Informavimas ir konsultavimas, A21-E. Subalansuoto tręšimo sistema, L1-E. Durpžemių atkūrimas (hidrologinio režimo atkūrimas žemės ūkio žemėje), L4-E. Tarpinių pasėlių skatinimas, L5-E. Augalų kaitos skatinimas, L6-E. Durpžemių atkūrimas (vertimas pievomis), L7-E. Žaliosios paklotės skatinimas, L9-E. Miškų įveisimas, A1-P. Klimatui palanki gyvulininkystė (mėšlo tvarkymas), A3-P. Tiksliojo tręšimo plėtra									
27.	Uždavinys: Sumažinti taršą KD _{2,5} , didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių										
28.	Antrasis tikslas – apriboti taršą sunkiaisiais metalais ir patvariaisiais organiniais teršalais, siekiant neviršyti 1990 m. išmesto kiekvieno jų kiekio, didžiausią dėmesį skiriant taršos mažinimui iš pagrindinių teršėjų										

29.	Uždavinys: Apriboti taršą sunkiaisiais metalais (kadmiu (Cd), švinu (Pb), gyvsidabriu (Hg)), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių, viešosios elektros ir šilumos gamybos, naftos perdirbimo sektorių										
30.	Uždavinys: Apriboti taršą patvariaisiais organiniais teršalais (benzo(a)pirenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(k)fluorantenu, indeno(1,2,3-cd)pirenu, dioksinais/furanais (toliau – PCDD/F), heksachlorbenzenu), didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui iš namų ūkių, viešosios elektros ir šilumos gamybos; Sumažinti taršą NMLOJ, didžiausią dėmesį skiriant taršos sumažinimui naftos perdirbimo, naftos produktų saugojimo ir paskirstymo sektoriuje, namų ūkiuose ir pramonėje										
31.		19 priemonė. Visuomenės informavimas apie namų ūkių (būstų) šildymą	Informacinės kampanijos teikiant informacinę medžiagą ir ekspertų konsultacijas gyventojams susipažinti su: - kietojo kuro ir atliekų deginimo poveikiu sveikatai; - kietojo kuro ir atliekų deginimo poveikiu aplinkai; - prievolėmis ir galimybėmis tinkamai eksploatuoti ir prižiūrėti šildymo katilus ir kaminus; - galimybėmis įsirengti ekonomiškai naudingas ir energiškas efektyvias būsto šildymo sistemas; - galimybėmis pagerinti pastato energinį efektyvumą; - patalpų vėdinimu, pelėsio susidarymu ir cheminių medžiagų poveikiu sveikatai; - efektyvesnio energijos vartojimo priemonėmis ir sprendimais	Švietimas	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, perėjimas prie mažiau taršaus kuro, įrenginių efektyvumo didinimas	Energijos tiekimas	Valstybės institucija, savivaldybės institucija	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – NVSC), Higienos institutas, Aplinkos ministerija, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD), Energetikos ministerija, savivaldybės	2020	2029	-
32.		20 priemonė. Kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymas	Siekiant prevenciniu būdu valdyti patalpų ir aplinkos (lauko) oro taršą, įvertinti kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymo tikslingumą ir priimti sprendimus dėl jų nustatymo: - atlikti kietojo kuro (išskyrus biokurą) sudėties ir kokybės reikalavimų nustatymo poveikio ekspertinį vertinimą (patalpų ir aplinkos (lauko) oro taršai, klimato kaitai mažinti ir valdyti, oro kokybei ir žmonių sveikatai gerinti, energijos vartojimo efektyvumui); - atsižvelgiant į vertinimo išvadą, priimti sprendimą dėl reikalavimų įteisinimo	Reguliavimo, tyrimai	Sąmoningesnis vartotojų elgesys, taršos mažinimo technologijų diegimas	Pramonės procesai, energijos vartojimas, namų ūkis	Valstybės institucija	Aplinkos ministerija, Energetikos ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, NVSC	2023	2025	-
33.		Uždavinius įgyvendinti padeda NEKSVP priemonės: P2-E. Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (EVE), P4-E. AEI panaudojimas pramonėje, P5-E. Taršių technologijų keitimas, P15-E. Inovatyvūs žalieji produktai ir paslaugos, P17-E. Alternatyvaus kuro diegimas, P19-E. Pramonės dekarbonizacija, AEI2-E. AEI plėtra Baltijos jūroje, AEI3-E. AEI panaudojimas visuomeninės ir gyvenamosios paskirties pastatuose, AEI17-E. AEI naudojimo centralizuoto šildymo sektoriuje skatinimas, EE1-E. Didesnių taikomų akcijų ir mokesčių įtaka degalų suvartojimui, EE4-E. Susitarimai su energijos tiekėjais dėl vartotojų švietimo ir konsultavimo, EE5-E. VIAP lengvata pramonės įmonėms, EE6-E. Susitarimai su valstybės ir savivaldybės valdomomis įmonėmis dėl energijos taupymo, EE7-E. Katilų keitimas į efektyvesnes technologijas, P19-P. Pramonės dekarbonizacija, P20-P. Ilgalaikės hedžingo sutartys, AEI26-P. Iškastinio kieto kuro naudojimo ribojimas pagal vietovę, EE8-P. Pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“)									
34.	Trečiasis tikslas – modernizuoti aplinkos oro taršos atskaitomybės ir monitoringo sistemas, didinant jų rezultatų prieinamumą visoms suinteresuotoms šalims										

35.	Uždavinys: Padidinti išmetamų į aplinkos orą teršalų apskaitos ir prognozių kokybę, patikimumą, išsamumą ir apskaitos ataskaitų viešinimą										
36.		21 priemonė. Administracinių gebėjimų stiprinimas ir Nacionalinės į aplinkos orą išmetamo teršalų kiekio apskaitos vykdymas taikant kuo didesnį detalumo lygį	Didinti žmogiškuosius išteklius ir jų kompetencijas išmetamų į aplinkos teršalų apskaitos ir prognozių vykdymui taikant kuo didesnį detalumo lygį (TIER 2 metodą ar didesnį), kad būtų užtikrintas tarptautinių ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalaujamas apskaitos tikslumas, išsamumas, skaidrumas, nuoseklumas, duomenų atsekamumas ir sprendimų aplinkos oro taršai mažinti priėmimas atsižvelgiant į apskaitos duomenis	Tyrimai, planavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo gebėjimų stiprinimas	Visi sektoriai	Valstybės institucija	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos ministerija	2020	2029	1 588,981 (4.1.3 pastaba)
37.		22 priemonė. Lietuvos oro taršos ataskaitų ir prognozių apžvalgų rengimas ir viešinimas	Kasmet parengti ir viešai paskelbti visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms Lietuvos oro taršos apskaitos apžvalgas; kas dvejus metus parengti ir viešai paskelbti visuomenei ir suinteresuotoms institucijoms Lietuvos oro taršos prognozes	Tyrimai, informavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo rezultatų viešinimo tobulinimas	Visi sektoriai	Valstybės institucija	Aplinkos apsaugos agentūra	2019	2029	-
38.		23 priemonė. Mokslinių taikomųjų tyrimų, skirtų oro taršos apskaitai, mažinimui (valdymui), oro kokybės vertinimui, prognozavimui ir gerinimui, plėtojimas	Vykdyti mokslinius taikomuosius tyrimus ir analitinius vertinimus, skirtas oro taršos apskaitai, mažinimui (valdymui), oro kokybės vertinimui, prognozavimui ir gerinimui: - buityje ir (ar) namų ūkyje naudojamų produktų, kurių sudėtyje yra NMLOJ, mažinimo tyrimai ir praktinių rekomendacijų parengimas; - naftos perdirbimo ir kituose pramonės sektoriuose išsiskiriančių NMLOJ ir (ar) kitų teršalų tyrimui, diferencijavimui, apskaitai ir taršos mažinimui skirtų metodų ir (ar) metodikų (praktinių rekomendacijų) būtinumo įvertinimas ir, jei reikia, jų parengimas; - atlikti Lietuvos nacionalinių aplinkos oro užterštumo normų reglamentavimo, taikymo pagrįstumo, poreikio vertinimą atsižvelgiant į ES ir kitose šalyse taikomą praktiką, pateikti rekomendacijas dėl reglamentavimo tobulinimo; - kitus mokslinius taikomuosius tyrimus ir analitinius vertinimus, tarptautinių dokumentų pritaikomąjį vertimą į lietuvių kalbą, skirtą oro taršos apskaitai tikslinti ir oro taršai valdyti, siekiant 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosfera išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB su paskutiniais pakeitimais, padarytais	Tyrimai	Tarpsektoriniai tyrimai	Visi sektoriai	Lietuvos mokslo ir studijų institucija, savivaldybės institucija	Aplinkos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, Mokslo ir studijų institucijos, Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija	2020	2029	500 (4.1.3 pastaba)

			2023 m. spalio 27 d. Komisijos deleguotąją direktyva (ES) 2024/299, ir Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Protokole dėl rūgštėjimo, eutrofikacijos ir pažemio ozono mažinimo nustatytų sumažinimo tikslų ir Pasaulio sveikatos organizacijos rekomenduojamų oro užterštumo lygių								
39.		24 priemonė. Naftos perdirbimo sektoriuje išmetamo NMLOJ kiekio apskaitos tobulinimas	Naftos perdirbimo sektoriuje išmetamo NMLOJ kiekio apskaitos duomenų įvertinimas ir atnaujinimas taikant integruotą išmetamo kiekio nustatymą skaičiuojant pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (EMEP/CORINAIR) ir kitas metodikas, įrašytas į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 „Dėl į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo patvirtinimo ir apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“ (toliau – metodikų sąrašas); Naftos perdirbimo sektoriuje išmetamo NMLOJ kiekio apskaita nuo 2022 m. taikant integruotą išmetamo kiekio nustatymą: instrumentinių matavimų būdu ir skaičiavimo būdu pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką (EMEP/CORINAIR) ir, kai reikia, metodikas, įrašytas į metodikų sąrašą	Tyrimai, planavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo gebėjimų stiprinimas	Pramonės sektorius	Valstybės institucija, ūkio subjektai	Aplinkos apsaugos agentūra, Ūkio subjektai	2022	2030	-
40.	Uždavinys: Stiprinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai ir ekosistemoms stebėsenos vykdymą ir jos vertinimo rezultatų viešinimą										
41.		25 priemonė. Aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms stebėsenos (monitoringo) stiprinimas	Plėtoti aplinkos oro taršos poveikio ekosistemoms stebėseną pagal 1979 m. Tolimųjų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvencijos Tarptautinių bendradarbiavimo programas (ICP), ją vykdyti, vertinti stebėsenos rezultatus ir juos viešai skelbti, informuoti visuomenę	Tyrimai, planavimas	Aplinkos oro taršos monitoringo plėtra ir gebėjimų stiprinimas	Visi sektoriai	Valstybės institucija, mokslo institucija	Aplinkos apsaugos agentūra, Aplinkos ministerija, mokslo ir studijų institucijos, Valstybinė miškų tarnyba, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	2020	2029	3 529,412 (4.1.2 pastaba)
42.		26 priemonė. Aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo stiprinimas	Pritaikyti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo metodą, parengti ir suinteresuotoms institucijoms pateikti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai preliminarius vertinimo rezultatus, parengti ir pavišinti aplinkos oro taršos poveikio sveikatai vertinimo rezultatus, didinti visuomenės	Tyrimai, planavimas, informavimas	Aplinkos oro taršos poveikio vertinimo tobulinimas	Visi sektoriai	Valstybės institucija, savivaldybės institucija	NVSC, Sveikatos apsaugos ministerija, Aplinkos apsaugos agentūra, savivaldybės	2019	2029	445 (4.2 pastaba)

			informuotumą apie jų sveikatai daromą oro taršos poveikį								
43.		27 priemonė. Visuomenės informuotumo apie aplinkos oro užterštumo neigiamą poveikį visuomenės sveikatai didinimas	Aplinkos oro užterštumo poveikio visuomenės sveikatai informuotumo didinimas dėl transporto, energetikos, pramonės, sandėliavimo ar kitos veiklos keliamos oro taršos, įvertinus visuomenės poreikį įgyti naujų žinių. Motyvuoti visuomenę elgtis atsakingai, tausoti aplinką	Tyrimai, planavimas, informavimas	Aplinkos oro taršos poveikio vertinimo tobulinimas	Visi sektoriai	Valstybės institucija	NVSC, Higienos institutas	2022 (kasmet)	2029 (kasmet)	-
44.										Iš viso	31 225,18

Pastabos:

- Pagal 2018 m. spalio 11 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/1522 kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo nustatoma bendra nacionalinių oro taršos valdymo programų forma (toliau – Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/1522), nurodoma priemonės rūšis, kuri atskiroms priemonėms arba priemonių rinkiniams nurodoma pasirenkat iš nustatyto galimų variantų sąrašo (galima nurodyti daugiau nei vieną rūšį), jei tinkamų sąraše nėra – formuluojamas pagal nacionalinę teisę.
- Pagal Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/1522 priemonė turi tikslą (pagal nacionalinį strateginį planavimą – rezultatą), kuris atskiroms priemonėms arba priemonių rinkiniams nurodomas pasirenkat iš nustatyto galimų variantų sąrašo (galima nurodyti daugiau nei vieną tikslą), jei tinkamų sąraše nėra – formuluojamas pagal nacionalinę teisę.
- Pagal Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2018/1522 nurodomas priemonės pagrindinis ir kai kuriais atvejais papildomai paveiktas sektorius (-iai), kuris pateikiamas pasirenkant iš nustatyto galimų variantų sąrašo (galima nurodyti daugiau nei vieną sektorių), jei tinkamų sąraše nėra – formuluojamas pagal nacionalinę teisę.
- Galimi finansavimo šaltiniai:
  - pagal 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-11-01 „Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“ aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-227 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 02-001-06-11-01 „Stiprinti neigiamo poveikio aplinkai prevenciją ir valdymą“ aprašo patvirtinimo“:
    - Valstybės biudžeto (toliau – VB) Aplinkos apsaugos rėmimo programos (toliau – AARP) lėšos – 2 ir 12 priemonėms;
    - 2021–2027 m. Europos Sąjungos struktūriniai fondai, VB AARP lėšos – 25 priemonei;
    - VB ar kitų finansavimo šaltinių – 8, 21 ir 23 priemonėms;
  - VB lėšos 26 priemonei suplanuotos atsakingų vykdytojų einamųjų biudžetinių metų strateginiuose veiklos planuose priemonės įgyvendinimo laikotarpiui;
  - Pagal Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano intervencinę priemonę „Tvarios investicijos į žemės ūkio valdas“ – 16 priemonei.
- Neužtikrinant finansavimo nebus sudarytos sąlygos 9 priemonės įgyvendinimui. Todėl siekiant įgyvendinti šią priemonę už priemonės įgyvendinimą atsakingas vykdytojas turi atlikti veiksmus, sudarančius prielaidą planuoti priemonės įgyvendinimui lėšas. Atsižvelgiant į tai, nacionalinės darbotvarkės (toliau – ND) Plano priemonė turi būti įtraukta į atsakingo už priemonės įgyvendinimą vykdytojo (asignavimų valdytojo) Plėtros programos priemonių rinkinį ir (ar) įtraukta į Plėtros programos pažangos priemonės aprašą, kurį Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. 1K-227 „Dėl Strateginio valdymo metodikos taikymo“ nustatyta tvarka tvirtina asignavimų valdytojas. Šią NP Plano priemonę asignavimų valdytojas įgyvendina vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 20 straipsnio bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimo Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ metodikos III skyriaus antro skirsnio nuostatomis. Už šios priemonės įgyvendinimą atsiskaitoma bendra ND (Nacionalinėje aplinkos apsaugos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“) ir (arba) jos Plane nustatyta tvarka.